

Arkeologi

vid fysisk planering

Statens maritima museer har bred expertis inom maritimt inriktad arkeologi och utför arkeologiska undersökningar i samband med fysisk planering på land och i vatten. Alla fornlämningar, både kända och ännu ej påträffade, är skyddade genom kulturminneslagen.

Projekterar ni utläggningar av kablar eller ledningar, utbyggnader av hamnar, vindparker eller muddringar? Då är det viktigt att tidigt ta kontakt med länsstyrelsen, eftersom arkeologiska undersökningar och åtgärder kan bli nödvändiga.

Statens maritima museer erbjuder konsulttjänster som underlättar och påskyndar er projektering.

Vi utför:

- sammanställningar av information om var kända fornlämningar finns,
- bedömningar av möjligheterna att träffa på tidigare okända fornlämningar vid arbeten på land och i vatten,
- kulturhistoriska underlag till miljökonsekvensbeskrivningar (MKB),
- arkeologiska undersökningar enligt kulturminneslagen,

Våra uppdragsgivare är länsstyrelser, kommuner, företag och privatpersoner.

Fornlämningarna – vårt gemensamma

foto: Andreas Olsson

Idag påverkas undervattensmiljön av muddringsarbeten, kabelnedläggningar, anläggande av vindparker och småbåtshamnar med mera. Detta kan skada lämningar som berättar om forna tiders samhällen, till exempel förlista fartyg, kulturlager, brygglämningar och pålspärrar.

Statens maritima museers specialområde är miljöer med maritim anknytning. Vi har arkiv och databaser med uppgifter om förlista fartyg och fornlämningar i svenska vatten. Vi bedriver utvecklingsarbete och forskning. Vi har också ett omfattande kontaktnät. Vår samlade expertis på området står till ert förfogande.

Länsstyrelsen beslutar om arkeologiska insatser. Enligt kulturminneslagen ligger kostnadsansvaret på arbetsföretaget. En tidig kontakt med oss kan därför resultera i en mer kostnadseffektiv projektering.

Citybanan – ett jätt

Citybanan är en sex kilometer lång järnväg i tunnel, som sträcker sig mellan pendeltågstation Stockholm södra och Tomtebodan. Behovet av tätare tågtrafik och fler spår genom centrala Stockholm har funnits länge. I och med Citybanan kommer spårkapaciteten genom Stockholm att fördubblas. Ansvarig för projekteringen är Banverket, som anlitat Statens maritima museers dykande

minne och ansvar

Ekolsundsvikens nya vattenledning

Inför utläggning av en ny vattenledning i Ekolsundsviken i Mälaren, gjordes en arkeologisk undersökning på uppdrag av Enköpings kommun. Efter dykande besiktningar och side scan sonar kartering upptäcktes vrak i den planerade ledningssträckningen. Vattenledningen flyttades därför cirka 10 meter, vilket både säkrade vattenledningen från skador och räddade vraket åt eftervärlden.

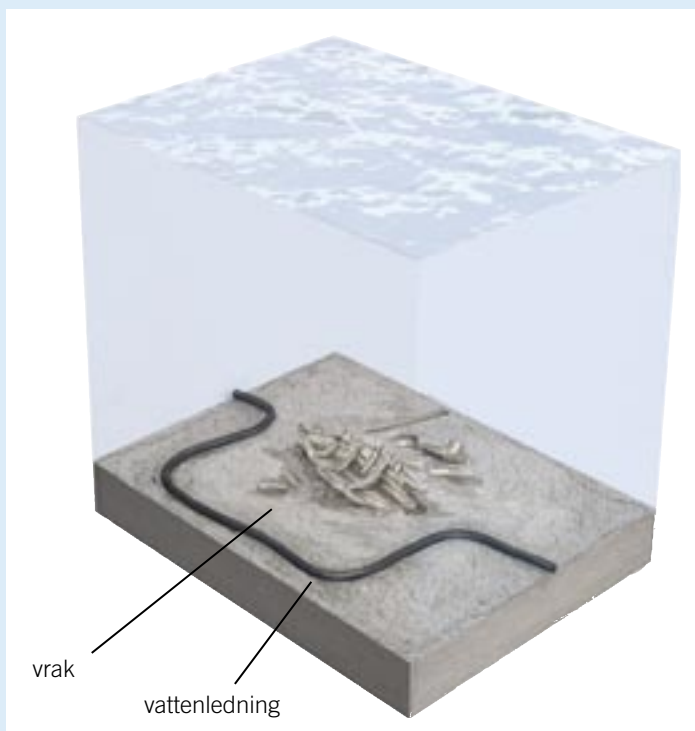

Illustration: Kristin Ekman

Projekt rakt igenom en av Sveriges största fornlämningar

Arkeologer för en undersökning av sjöbotten mellan Söder Mälarstrand och Riddarholmen.

Stockholms innerstad är en av Sveriges största fornlämningar med lämningar från tidig medeltid och framåt. Stockholms läge mellan Östersjön och Mälaren har resulterat i en maritimt präglad historia med ett stort antal fynd av bland annat vrak. Undersökningarna inför Citybanan är ett av de mest omfattande undervattensarkeologiska projekt som genomförts i Sverige.

Karta från 1642 över Stockholm med Gamla stan och Riddarholmen.

Multi beam kartering över Riddarfjärden. Den röda linjen markerar tunnelsträckningen.

Vår samlade expertis är er garanti

Statens maritima museer är en myndighet som verkar för bevarande och levandegörande av det maritima kulturarvet. I myndigheten ingår tre museer: Vasamuseet och Sjöhistoriska museet i Stockholm samt Marinmuseum i Karlskrona.

Statens maritima museer har på olika sätt varit med och utvecklat den maritima arkeologin från första början. Genom åren har vi varit engagerade i ett stort antal projekt, antingen i egen regi eller i samarbete med andra institutioner, universitet och ideella organisationer.

Bland pågående projekt kan nämnas en omfattande forskning kring **Vasa** och undersökningar av vattenområdet utanför vikingastaden **Birka**. Vi samarbetar också internationellt kring utveckling och bevarande av Östersjöns kulturarv.

Utöver arkeologisk verksamhet har Statens maritima museer också expertis inom etnologi, historia, utställningsproduktion, information samt konservering av vattendränkt arkeologiskt material.

Statens maritima museer
Box 27131
102 52 Stockholm
www.maritima.se
e-post: arkeologi@maritima.se
tel: 08-519 549 00

STATENS MARITIMA MUSEER

